

SZiP

ŚLĄZAK,
ZAPIÓR
I PARTNERZY

Pomoc prawna dla obywateli Ukrainy. Przewodnik praktyczny dla adwokatów i radców prawnych

Katowice, dnia 1 marca 2022 r.

Ślązak, Zapiór i Partnerzy
Kancelaria Adwokatów
i Radców Prawnych sp. p.

Stan prawny na 1 marca 2022 r.

Niniejszy przewodnik ma za zadanie przeprowadzić Państwa przez podstawowe pytania i ścieżki odpowiedzi, tak by udzielane przez prawników rady i rekomendacje były jak najbardziej dopasowane do sytuacji potrzebujących.

Informator skupia się na różnych sytuacjach faktycznych:

- Obywatel Ukrainy, który zamierza przekroczyć granicę Polski.
 - Obywatel Ukrainy, który znajduje się obecnie na granicy z Polską.
 - Obywatel Ukrainy, który znajduje się już na terytorium Polski.
 - Obywatel Polski, którego rodzina pochodzenia ukraińskiego przebywa obecnie na terytorium Ukrainy.
 - Obywatel Polski, który wyraża chęć pomocy, również w postaci zatrudnienia obywateli Ukrainy.
-

Specustawa

W chwili przygotowywania niniejszego przewodnika MSWiA pracuje nad **projektem specustawy**, który ma poruszać sytuację obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Informację na ten temat można znaleźć [TUTAJ](#)

Specustawa z pewnością istotnie wpłynie na sytuację osób uciekających z terytorium Ukrainy. Przy udzielaniu takim osobom pomocy należy mieć na uwadze, że uruchomienie, któregoś z trybów legalizacji pobytu w Polsce może utrudnić korzystanie z ewentualnych dobrodziejstw specustawy.

Uwaga: O ile to nie jest konieczne, warto rozważyć wstrzymanie się z wszczynaniem postępowań legalizujących pobyt w Polsce do czasu wejścia w życie specustawy.

Spis działów

I.	Zasady wjazdu obywateli Ukrainy na terytorium do Polski	str. 5
II.	Kim jesteś ?.....	str.11
III.	Gdzie obecnie się znajdujesz ?.....	str.15
	• Jestem na Ukrainie	str.16
	• Jestem na granicy polsko-ukraińskiej	str.27
	• Jestem na terytorium Polski.....	str.34
IV.	Obywatel Ukrainy pracujący w Polsce.....	str.58
V.	Polak zatrudniający obywatela Ukrainy w Polsce.....	str.72

I. Zasady wjazdu obywateli Ukrainy do Polski

Informacje podane przez Urząd do Spraw Cudzoziemców (www.ua.gov.pl)

Regulacje Urzędu do Spraw Cudzoziemców

Wjazd obywateli i obywaterek Ukrainy do Polski jest obecnie możliwy na podstawie:

- **Ruchu bezwizowego (patrz następny slajd)*** - uprawnia do legalnego pobytu przez okres do 90 dni;
 - **Wizy krajowej (D) lub wizy Schengen (C)** - uprawnia do legalnego pobytu przez okres do 90 dni;
 - **Wizy z oznaczeniem D lub C lub dokumentu pobytowego** wydanego przez inne państwo Schengen; - uprawnia do legalnego pobytu przez okres do 90 dni;
 - **Posiadanego zezwolenia na pobyt czasowy, pobyt stały lub pobyt rezydenta długoterminowego UE i ważnej karty pobytu** - uprawnia do legalnego pobytu w okresie ważności zezwolenia;
 - **Wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej**, złożonego na polskim przejściu granicznym wobec Strażnika Granicznego (obecnie niepraktykowane z uwagi na dużą ilość osób przekraczających granicę) – rozpoczyna procedurę nadania statusu uchodźcy, do jej ukończenia cudzoziemiec przebywa legalnie na terytorium RP;
 - **Decyzji komendanta placówki Straży Granicznej** udzielanej podczas przekraczania granicy – uprawnia do legalnego pobytu przez okres do 15 dni.
-

Wjazd do Polski na podstawie ruchu bezwizowego

Przekroczenie granicy w ruchu bezwizowym co do zasady wymaga posiadania przez przekraczającego granicę **paszportu biometrycznego**.

Obecnie, z uwagi na sytuację nadzwyczajną w przypadku braku paszportu biometrycznego możliwe jest **przekroczenie granicy**:

- na podstawie decyzji Straży Granicznej wydanej na podstawie art. 32 ustawy o cudzoziemcach. Taka zgoda jest obecnie wydawana na 15 dni;
- na podstawie złożonego na granicy wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej (obecnie niepraktykowane z uwagi na ogromną liczbę osób przekraczających granicę).

Uwaga: wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej można złożyć w trakcie pobytu w Polsce – na granicy lub w późniejszym terminie.

Jak przedłużyć legalność swojego pobytu?

Jeśli obywatel Ukrainy chce przedłużyć swój legalny pobyt, może przed upływem okresu (patrz: slajd nr 6):

- złożyć wniosek o objęcie ochroną międzynarodową;
- złożyć wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy;
- złożyć wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt stały (jeśli spełnia przesłanki).

Niezależnie od tego obywatele Ukrainy mogą dalej legalnie przebywać w Polsce po upływie okresu ważności wiz, zezwoleń na pobyt czy ruchu bezwizowego, na podstawie specjalnych przepisów dotyczących epidemii COVID-19. Projektowane są już nowe przepisy, które mają ułatwić legalizację pobytu (a także pracę) w Polsce obywatelom Ukrainy. W każdym wypadku rząd zapewnia, że nikt z tych obywateli nie będzie musiał opuścić Polski z powodu formalnego upływu okresu legalnego pobytu w Polsce.

Gdzie można przekroczyć granicę?

Obecnie wszystkie przejścia graniczne pomiędzy Polską a Ukrainą są otwarte.

Granice można przekroczyć w:

Dorohusku

Korczowej

Hrebennem

Medyce

Budomierzu

Krościenku

Zosinie

Dołhobyczowie

Gdzie można przekroczyć granicę?

Obecnie, z uwagi na wielogodzinne zastoje na przejściach granicznych **Polski i Ukrainy**, część obywateli Ukrainy wybiera trasę przez Rumunię, Węgry i Słowację.

Niemniej jednak należy pamiętać, że zniesione rygory przyjmowania obywateli Ukrainy do Polski, na chwilę obecną obowiązują wyłącznie na przejściach granicznych Polski z Ukrainą.

Wybierając trasę przez Rumunię, Węgry i Słowację, Polska nie jest tzw. **pierwszym krajem bezpieczeństwa**.

II. Kim jesteś?

Obywatelem Polski?

Obywatelem Ukrainy?

Obywatel Ukrainy - mężczyzna

Jeśli jesteś mężczyzną? - > W jakim jesteś wieku?

W wieku poborowym –
18-60

W innym wieku.

Polskie służby graniczne nie blokują wjazdu do Polski również mężczyznom obywatelstwa ukraińskiego, będącym w wieku poborowym. Niemniej, **każda z osób przekraczających granicę podlega kontroli przez ukraińskie służby graniczne**, które nie wypuszczają mężczyzn w wieku 18-60 (z wyjątkami patrz: slajd 13-14).

Powszechna mobilizacja

Powszechnej mobilizacji **nie podlegają**:

- osoby wykonujące służbę w czasie mobilizacji lub wojny w innych niż wojsko organach władzy państwowej;
 - osoby uznane przez komisję lekarsko-wojskową za tymczasowo niezdolne do służby (do 6 miesięcy od orzeczenia);
 - mężczyźni i kobiety, którzy mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci do 18. roku życia;
 - osoby samotnie wychowujące dziecko/dzieci;
 - rodzice lub opiekunowie niepełnosprawnego dziecka - grupa A, jeśli dziecko nie ukończyło 18. roku życia;
 - rodzice lub opiekunowie niepełnosprawnego dziecka, jakie ma jakiekolwiek wady funkcjonowania organizmu w stopniu III lub IV oraz ograniczenie aktywności życiowej jakiejkolwiek kategorii w stopniu II-III;
-

Powszechna mobilizacja

- rodzice lub opiekunowie niepełnosprawnego dziecka w stopniu I lub II, do ukończenia przez dziecko 23. roku życia;
 - opiekunowie lub rodzice zastępczy dzieci do 18. roku życia;
 - opiekunowie stali osób, które zgodnie z ustawą wymagają opieki, w razie braku innych osób mogących tę opiekę sprawować;
 - Parlamentarzyści;
 - pracownicy organów kierownictwa wojskowego;
 - studenci i doktoranci studiów wyższych, asystenci - stażyści, aspiranci i doktoranci;
 - pracownicy naukowcy i naukowo-dydaktyczni szkolnictwa wyższego i organizacji naukowych, mający stopień naukowy;
 - mężczyźni i kobiety, których najbliższe osoby zginęły lub zaginęły w trakcie operacji antyterrorystycznych.
-

III. Gdzie obecnie się znajdujesz?

Na Ukrainie?

Na przejściu granicznym Polski z Ukrainą?

Na terytorium Polski?

Jestem na Ukrainie

Jestem na Ukrainie i chcę przekroczyć granicę

Co zabrać?

Zabierz ze sobą możliwie wszystkie dokumenty. Niektóre z nich nie są konieczne na przejściu granicznym, niemniej w zależności od dalszych planów potrzebującego, być może okażą się przydatne.

- Akt urodzenia
 - Akt ślubu
 - Dowód osobisty
 - Paszport
 - Prawo jazdy
-

Jestem na Ukrainie i chcę przekroczyć granicę

- Książeczka szczepień
 - Dokumenty dziecka
 - Certyfikaty i dyplomy poświadczające wykształcenie i zdobyte kwalifikacje
 - Dokumenty weterynaryjne, jeśli zabierasz ze sobą swoje zwierzę
-

Jestem na Ukrainie i chcę przekroczyć granicę

W pierwszej kolejności należy zabrać ze sobą dokument potwierdzający tożsamość:

- Zagraniczny paszport
 - Dowód osobisty/paszport wewnętrzny
 - Prawo jazdy
 - Świadectwo urodzenia
-

Jestem na Ukrainie i chcę przekroczyć granicę

Jeśli zamierzasz przekroczyć granicę własnym samochodem: poza prawem jazdy zabierz dowód rejestracyjny pojazdu (tu istotne jest, by osoba kierująca pojazdem była wpisana w dowodzie rejestracyjnym jako jego właściciel lub przynajmniej współwłaściciel!). Jeżeli z dokumentu nie wynika, że jesteś jego właścicielem/współwłaścicielem - weź dokument potwierdzający prawo do korzystania z niego (umowa użyczenia albo zgoda właściciela).

Jeśli jesteś rodzicem dzieci w wieku szkolnym: weź dokument potwierdzający uczęszczanie do szkoły za granicą bądź ukończenie kolejnego etapu kształcenia. Jeżeli chcesz skorzystać z usług placówek policealnych lub branżowych II stopnia – konieczne będzie posiadanie potwierdzonego wykształcenia zasadniczego zawodowego albo wykształcenia branżowego I stopnia lub wykształcenia średniego.

Jeśli zamierzasz zabrać ze sobą zwierzę: w miarę możliwości zabierz ze sobą dokumenty weterynaryjne potwierdzające wykonanie szczepień.

Chcę przekroczyć granicę

Czy zamierzasz przekroczyć granicę pieszo czy samochodem?

- Pieszo – Czy masz transport na granicy?
 - Samochodem – Pamiętaj o wszystkich dokumentach dot. pojazdu
-

Jadę samochodem

Pamiętaj o tym:

- Pojazd osoby przekraczającej granicę musi być sprawny technicznie - mieć potwierdzenie przeglądu oraz tablice rejestracyjne z oznaczeniem złożonym z liter alfabetu łacińskiego, cyfr arabskich oraz literowego oznaczenia kraju pochodzenia.
 - Pojazd powinien posiadać polisę OC.
 - Pamiętaj, samochód trzeba będzie zarejestrować w Polsce **przed upływem 6 miesięcy od wjazdu!**
-

Centra recepcyjne

Niezależnie od tego, czy przekraczasz granice pieszo czy swoim samochodem, zgłoś się do jednego z centrów recepcyjnych znajdujących się na granicy i w każdym województwie. Oferują one tymczasowe zakwaterowanie, wyżywienie i pomoc medyczną.

Aktualna lista centrów recepcyjnych na stronie <https://www.gov.pl/web/udsc/punkty-recepcyjne2>

DOROHUSK JAGODZIN	Pałac Suchodolskich Gminny Ośrodek Kultury i Turystyki, ul. Parkowa 5, 22-175 Dorohusk – osiedle Telefon: 47 721 75 75 / Koordynatorzy: 734 117 236 / 734 117 231
DOŁHOBYCZÓW UHRYNÓW	Przygraniczne Centrum Kultury i Rekreacji, ul. Spółdzielcza 8, 22 – 540 Dołhobyczów Telefon: 84 653 24 19 / Koordynatorzy: 734 117 235
ZOSIN UŚCIEŁUG	Zespół Szkół w Horodle, ul. Piłsudskiego 58, 22 - 523 Horodło Telefon: 84 651 53 31 / Koordynatorzy: 734 117 232
HREBENNE RAWA RUSKA	Szkoła Podstawowa w Lubyczu Królewskiej, ul. Jana III Sobieskiego 5, 22 - 680 Lubycza Królewska Telefon: 84 661 70 20 / Koordynatorzy: 734 117 230
KORCZOWA KRAKOWIEC	Świetlica, Korczowa 155 37-552 Korczowa Telefon: +48 477 21 75 75 / Koordynatorzy: 734 122 764
MEDYKA SZEGINIE	Hala sportowa - Medyka 285, 37-732 Medyka Telefon: +48 477 21 75 75 / Koordynatorzy: 539 725 901
BUDOMIERZ HRUSZEW	Szkoła Podstawowa w m. Krowica Sama 183, 37-625 Krowica Sama Telefon: 797 876 792 / Koordynatorzy: 608 088 214
KROŚCIENKO SMOLNICA	Była Szkoła Podstawowa w Łodynie, Łodyna 41, 38-700 Ustrzyki Dolne Telefon: +48 477 21 75 75 / Koordynatorzy: 532 403 061

Jadę z dzieckiem

Jestem mężczyzną w wieku poborowym. Czy mogę wysłać moje dziecko na granicę wraz z siostrą (lub inną osobą niebędącą opiekunem prawnym dziecka)?

By dziecko mogło przekroczyć granicę, powinno posiadać **dokument stwierdzający tożsamość (paszport, świadectwo lub akt urodzenia)** oraz **zgode rodzica**.

Co ważne, wielu polskich notariuszy zadeklarowało chęć pomocy w postaci świadczenia nieodpłatnych usług polegających m.in. na poświadczaniu zgód rodziców dzieci uciekających z terenu Ukrainy.

Jadę do Polski z obywatelem spoza Ukrainy

Mam koleżankę/kolegę, która/który jest obywatelem innego kraju niż Ukraina.

Czy zostanie wpuszczona/y do Polski?

Tak, każda osoba zostanie wpuszczona albo na podstawie złożonego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, albo na podstawie zgody Komendanta Straży Granicznej.

Nie będzie to konieczne, jeżeli osoba przekraczająca granicę spełnia wymogi wyjazdowe dla obywatela danego państwa do RP. Zazwyczaj polegają one na obowiązku wizowym.

Jadę z psem/kotem/innym zwierzęciem

Jeśli posiadasz **dokumenty weterynaryjne**, weź je ze sobą.

Jeśli nie posiadasz takich dokumentów, zwierzę (w chwili obecnej pies/kot/fretka) po przekroczeniu granicy zostanie w Polsce zaszczepione przeciwko wścieklźnie i zaszczepione (jeśli dotąd nie było).

Wówczas otrzymasz w Polsce dokumenty potwierdzające szczepienie. Cała procedura odbędzie się na koszt budżetu państwa.

Informacje dla osób podróżujących z psem, kotem, fretką

ZWIERZĘ POWINNO POSIADAĆ:

- 1 INDYWIDUALNE OZNAKOWANIE
- 2 WAŻNE SZCZEPIENIE PRZECIWKO WŚCIEKLIŹNIE
- 3 DOKUMENT IDENTYFIKACYJNY
- 4* ODPOWIEDNI WYNIK BADANIA MIARECZKOWANIA PRZECIWIĄŁ PRZECIWKO WŚCIEKLIŹNIE *
- 5* WŁAŚCIWĄ PROFILAKTYKĘ PRZECIWPASOŻYTNICZĄ *

4* w przypadku podróży z państw trzecich niewymienionych w załączniku II do rozporządzenia (UE) nr 577/2013

5* wyłącznie w odniesieniu do psów przemieszczanych do państw członkowskich wymienionych w rozporządzeniu (UE) 2018/878 i Norwegii

Dokumentem identyfikacyjnym zwierzęcia umożliwiającym przemieszczanie się po terytorium Unii Europejskiej jest prawidłowo i kompletnie wypełniony **PASZPORT UE**.

W przypadku podróży poza terytorium UE dodatkowo obowiązują wymagania danego kraju trzeciego (więcej informacji należy zasięgnąć we właściwej placówce dyplomatycznej lub konsularnej).

UWAGA! PRZED WYJAZDEM NALEŻY SPRAWDZIĆ RÓWNIEŻ WYMAGANIA POWROTNE DO UE!

Paszport UE umożliwia powrót do UE, pod warunkiem, że **wszystkie niezbędne informacje** zostaną uzupełnione w dokumencie przed opuszczeniem UE, a **szczepienie przeciwko wścieklźnie będzie nadal ważne**. W każdym innym przypadku dokumentem identyfikacyjnym będzie **ŚWIADECTWO ZDROWIA** wydane przez urzędowego lekarza weterynarii kraju trzeciego.

Szczegółowe informacje są dostępne na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Weterynarii: www.wetglw.gov.pl w zakładce: [informacje dla podróżnych](#) → [Podróże ze zwierzętami towarzyszącymi](#)

Jestem na granicy z Polską

Zapomniałem(am)/nie mam ważnego paszportu

Czy zostanę wpuszczony(a)?

Tak, na podstawie zgody komendanta Straży Granicznej – **pobyt legalny do 15 dni od wjazdu.**

Tak, poprzez złożenie wniosku na granicy o udzielenie ochrony międzynarodowej **(obecnie nierekomendowane)** – **rozpoczyna procedurę nadania statusu uchodźcy.**

Jestem na granicy i nie mam przy sobie paszportu

Co zrobić?

W przypadku braku **paszportu biometrycznego** - możesz złożyć wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej i na tej podstawie zostaniesz wpuszczony na terytorium Polski.

Jeśli w chwili obecnej nie jest ta praktyka stosowana, **zostaniesz wpuszczony na podstawie zgody komendanta Straży Granicznej lub na podstawie przepisów o ruchu bezwizowym.**

Jestem ze swoim dzieckiem i nie mam zgody drugiego rodzica

Czy zostaniemy wpuszczeni, co zrobić?

Tak, zostaniecie wpuszczeni.

Co do zasady, w przypadku przekraczania granicy przez dziecko wraz z jednym rodzicem, wymagana jest zgoda drugiego rodzica.

W praktyce, ukraińskie służby graniczne wpuszczają dzieci bez zgody drugiego rodzica, o ile z przedstawionych dokumentów jednoznacznie wynika, iż dziecko przekracza granicę przynajmniej z jednym **rodzicem**.

Nie mam szczepień na Covid-19

Czy będą mnie obowiązywać przepisy dot. kwarantanny? Czy będzie konieczność wykonania testu na granicy?

W chwili obecnej **zniesiono wszystkie ograniczenia**, które zostały wprowadzone w marcu 2020 r. w związku ze stanem epidemii COVID-19 dotyczące możliwości przekraczania granicy z kierunku ukraińskiego.

Uwaga: Dotyczy wyłącznie przejść granicznych Polski z Ukrainą.

Jestem objęty zakazem wjazdu na terytorium Polski

Czy mimo tego, mogę przekroczyć granicę?

Tak

Niemniej Straż Graniczna w takich sytuacjach **może wystąpić do Sądu** z wnioskiem o umieszczenie cudzoziemca w ośrodku strzeżonym, tj. w warunkach pozbawienia wolności.

Chcę złożyć wniosek o objęcie mnie ochroną międzynarodową

Jak to zrobić?

Na granicy poinformuj służby graniczne o woli objęcia ochroną międzynarodową i w kilku słowach opowiedz, dlaczego nie możesz wrócić do swojego kraju pochodzenia.

Uwaga: obecnie niepraktykowane z uwagi na liczbę osób.

Taki wniosek możesz złożyć też w dowolnym oddziale straży granicznej na terytorium Polski.

Uwaga: doradzając złożenie wniosku o objęcie cudzoziemca ochroną międzynarodową, pamiętaj o ograniczeniach dotyczących zakazu legalnej pracy przez okres 6 miesięcy w czasie trwania procedury oraz zakazu opuszczania rp.

Jestem na terytorium Polski

Czy Polska jest Twoim krajem docelowym?

TAK

Pamiętaj, że w przypadku złożenia **wniosku o objęcie ochroną międzynarodową**, do czasu zakończenia procedury nadania statusu uchodźcy, **nie będziesz miał możliwości przekroczenia polskiej granicy i wyjazdu do innego państwa!**

NIE, CHCĘ JACHEĆ DALEJ

Jeśli **posiadasz ważną wizę lub kartę pobytu** albo **wjechałeś do Polski na podstawie ruchu bezwizowego**, możesz wjechać do innych państw strefy Schengen **na okres do 90 dni w ciągu 180 dni**.

Jeśli **nie posiadasz zagranicznego dokumentu podróży** (albo Twoje dzieci nie posiadają), nie będziesz mógł przekraczać swobodnie granic Polski z innymi państwami.

Nie będziesz miał takiej możliwości także, jeśli złożysz wniosek o udzielenie w Polsce ochrony międzynarodowej. Masz wtedy obowiązek pozostania w Polsce do czasu zakończenia procedury, a Twój paszport trafi na ten czas procedury do depozytu urzędu.

Czy chcesz starać się w Polsce o zatrudnienie?

TAK

Praca w Polsce **nie** jest dozwolona w ciągu pierwszych 6 miesięcy trwania procedury objęcia ochroną międzynarodową (status uchodźcy albo o ochronę uzupełniającą).

NIE

Informacja powyżej nie dotyczy.

Czy w trakcie trwania procedury uchodźczej mój pobyt w Polsce jest legalny?

TAK

Po złożeniu wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej Twój pobyt w Polsce jest legalny aż do jej zakończenia.

Czy w trakcie trwania procedury uchodźczej w Polsce mogę wyjechać do innego państwa UE?

Do czasu zakończenia procedury **nie ma możliwości przekroczenia polskiej granicy i wyjazdu do innego państwa.**

Złożyłem wniosek, co z paszportem?

Jeśli złożyłem wniosek o objęcie mnie ochroną międzynarodową, a posiadam paszport - to zostanie on zatrzymany?

TAK

Twój paszport zostaje złożony do depozytu Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

W zamian wydawany jest dokument TZTC (Tymczasowe Zaświadczenie Tożsamości Cudzoziemca) potwierdzający tożsamość i uprawniający do pobytu w Polsce do czasu wydania ostatecznej decyzji w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej.

Wjechałem do Polski na podstawie ruchu bezwizowego

Jakie mam prawa i obowiązki?

Jeśli wjechałeś do Polski na podstawie ruchu bezwizowego, możesz przebywać w Polsce przez **okres do 90 dni**.

W tym czasie **masz prawo do zgodnego z prawem pobytu w Polsce oraz innych krajach strefy Schengen**.

Jeśli przed upływem tego terminu nie będziesz mógł powrócić do kraju, konieczne będzie wystąpienie z **wnioskiem o zalegalizowanie swojego pobytu w Polsce**.

Jeśli wjechałeś do Polski na podstawie wydanej Ci **wcześniej karty pobytu**, możesz przebywać w Polsce w okresie jej ważności.

Wjechałem do Polski na podstawie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej

Jakie mam prawa i obowiązki?

Jeśli złożyłeś wniosek o udzielenie Ci w Polsce ochrony międzynarodowej, zostaniesz skierowany do jednego z ośrodków recepcyjnych dla osób poszukujących ochrony i będzie się wobec Ciebie toczyć procedura uchodźcza.

Zostaniesz wtedy zobowiązany do złożenia paszportu (o ile taki posiadasz) do depozytu i pozostania w Polsce do czasu rozstrzygnięcia Twojego wniosku.

W tym czasie nie możesz wyjechać z Polski ani podjąć zatrudnienia w okresie 6 miesięcy.

Wjechałem do Polski na podstawie zgody Komendanta Straży Granicznej

Jakie mam prawa i obowiązki?

Jeżeli wjechałeś do Polski na podstawie zgody komendanta Straży Granicznej, **Twój legalny pobyt w Polsce trwa do 15 dni.**

Przed upływem tego terminu, powinieneś złożyć wniosek o zalegalizowanie swojego pobytu w Polsce na podstawie ogólnych przepisów. Możesz także złożyć wniosek o udzielenie Ci w Polsce ochrony międzynarodowej.

Zgodnie z informacjami podawanymi przez władze RP – aktualnie, po upływie 15 dni, wobec cudzoziemców przebywających w RP na podstawie zgody komendanta SG nie będzie wszczynana procedura deportacyjna.

Czy w Polsce będę objęty pomocą medyczną?

- Na podstawie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej:

Tak - pomoc medyczna będzie finansowana przez budżet państwa.

- Jeśli jesteś ubezpieczony, masz zezwolenie na pobyt czasowy/stały:

Tak - będziesz objęty pomocą medyczną.

Dodatkowo:

Inne ścieżki pomocy: sieć LUX MED. (powstanie specjalna, polsko-ukraińska infolinia pod nr tel. +48 22 45 87 007 (czynna codziennie w godzinach 9.00 -17.00) oraz adres mailowy ua.kontakt@luxmed.pl lub pod telefonem Petra Medica: +48 22 112 02 06.

Czy w Polsce będę objęty pomocą medyczną?

W ostatnim czasie, wprowadzono również nowe zasady udzielania świadczeń medycznych dla obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z agresją militarną Rosji.

Nowe regulacje **obowiązują z mocą wsteczną i dotyczą osób, które przekroczyły granicę od dnia 24 lutego 2022 r.** Polskie władze postanowiły, że rozliczenia obywateli Ukrainy korzystających z pomocy medycznej w Polsce będą identyczne, jak w przypadku polskich pacjentów. Za świadczenia zapłaci NFZ.

Przepisy **obejmą wszystkie placówki medyczne, które mają podpisany kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia.**

Podkreślić należy, że zarówno tę, jak i inne kwestie wskazane w niniejszym poradniku, wobec dynamicznie zmieniającej się sytuacji prawnej, należy na bieżąco weryfikować.

Pomoc medyczna dla osób niepełnosprawnych

Zgodnie z ustawą z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - organy Straży Granicznej, właściwe do przyjęcia wniosku o objęcie ochroną międzynarodową **zapewniają osobom niepełnosprawnym, w podeszłym wieku, samotnie wychowującym dzieci oraz kobietom ciężarnym, których dotyczy wnioski, transport do ośrodka recepcyjnego, oraz w uzasadnionych przypadkach, wyżywienie podczas tego transportu.**

Chcę wysłać dziecko do polskiej szkoły

Co jest potrzebne?

Uczniowie przybywający z zagranicy, zarówno obywatele polscy, jak i cudzoziemcy są przyjmowani do publicznych szkół na podstawie **zagranicznych dokumentów potwierdzających uczęszczanie do szkoły za granicą bądź ukończenie kolejnego etapu kształcenia** bez konieczności dokonywania ich nostryfikacji.

Wyjątek stanowią **publiczne szkoły branżowe II stopnia i publiczne szkoły policealne**, gdzie warunkiem przyjęcia jest **odpowiednio posiadanie potwierdzonego wykształcenia** zasadniczego zawodowego albo wykształcenia branżowego I stopnia lub wykształcenia średniego. Zagraniczne świadectwo potwierdzające wykształcenie średnie może być w Polsce uznane z mocy prawa lub decyzją kuratora oświaty.

Czy dzieci będą przyjmowane tylko z początkiem roku szkolnego?

Dzieci i młodzież z Ukrainy w wieku obowiązku szkolnego i obowiązku nauki (7-18 lat) są przyjmowani do publicznych szkół oraz obejmowani opieką i nauczaniem na warunkach dotyczących obywateli polskich.

Przyjmowanie do szkół odbywa się **w ciągu całego roku szkolnego**, a ustalenie klasy, w której kontynuowana jest nauka odbywa się na podstawie sumy ukończonych lat nauki szkolnej za granicą.

Co zrobić żeby zapisać dziecko do szkoły?

W celu zapisania dziecka do szkoły należy **złożyć wniosek do dyrektora szkoły – publiczna szkoła podstawowa**, w **rejonie której mieszka dziecko przybyłe z zagranicy** przyjmuje z urzędu, inne publiczne szkoły podstawowe i szkoły ponadpodstawowe, w miarę posiadania wolnych miejsc.

Rodzice dziecka z zagranicy, którzy nie mogą znaleźć szkoły posiadającej wolne miejsca w danej klasie, mogą zwrócić się do organu prowadzącego szkoły (np. wydziału edukacji gminy lub powiatu) z prośbą o wskazanie szkoły posiadającej wolne miejsca.

Ustalenie klasy (roku nauki) następuje na podstawie dokumentów wydanych przez szkołę za granicą, a w przypadku ich braku oświadczenia rodziców o sumie lat nauki za granicą. **Dokumenty nie muszą być tłumaczone przez tłumacza przysięgłego na język polski.**

Co zrobić żeby zapisać dziecko do szkoły?

Ponadto, rodzice dziecka mogą zwrócić się do dyrektora o przyjęcie do niższej klasy niż wynika to z sumy ukończonych lat nauki szkolnej, np. ze względu na wiek dziecka.

Przyjmowanie uczniów przybywających z zagranicy uregulowane jest **na poziomie ustawowym**.

Prawna podstawa pobytu ucznia na terenie Polski (np. zezwolenie na pobyt czasowy, zezwolenie na pobyt stały, zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zgoda na pobyt ze względów humanitarnych albo uzyskanie statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej) nie ma znaczenia dla możliwości przyjęcia do publicznej szkoły i możliwych form wspomagania nauki.

Moje dziecko nie mówi po polsku

Cudzoziemcy, którzy nie posługują się językiem polskim w stopniu umożliwiającym korzystanie z nauki w szkole mogą:

- uczestniczyć w **dodatkowych zajęciach z języka polskiego**. Zajęcia mogą być prowadzone indywidualnie lub w grupach w wymiarze minimum 2 godzin tygodniowo przez czas nieokreślony
- realizować naukę **w formie oddziału przygotowawczego**, gdzie proces nauczania dostosowany jest do potrzeb i możliwości edukacyjnych uczniów

Nauka trwa rok z możliwością przedłużenia do 2 lat.

Moje dziecko nie mówi po polsku

Zajęcia realizowane są **w grupach do 15 uczniów** w wymiarze minimum **od 20 do 26 godzin tygodniowo** (w zależności od roku nauki i typu szkoły).

W ramach ww. godzin uczniowie realizują naukę języka polskiego oraz treści z poszczególnych przedmiotów w zakresie dostosowanym do ich potrzeb i możliwości i mogą:

- korzystać z pomocy osoby władającej językiem kraju pochodzenia zatrudnionej w charakterze pomocy nauczyciela – osoba zatrudniona w charakterze pomocy nauczyciela nie musi posiadać kwalifikacji pedagogicznych;
 - korzystać z dodatkowych zajęć wyrównawczych w zakresie przedmiotów nauczania organizowanych przez organ prowadzący szkołę, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy.
-

Moje dziecko nie mówi po polsku

Decyzje o przyznaniu danej formy wsparcia **podejmuje dyrektor szkoły w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę.**

Ponadto, placówka dyplomatyczna lub konsularna kraju pochodzenia albo stowarzyszenia kulturalno-oświatowe danej narodowości mogą organizować w szkole i w porozumieniu z dyrektorem szkoły podstawowej oraz za zgodą organu prowadzącego, naukę języka i kultury kraju pochodzenia ucznia. Szkoła udostępnia nieodpłatnie pomieszczenia i pomoce dydaktyczne.

Czy mogę liczyć na pomoc psychologiczną dla dziecka?

Uczniowie cudzoziemcy mogą być objęci pomocą psychologiczno-pedagogiczną w związku z doświadczeniem migracyjnym.

Pomoc polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych i czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole organizuje dyrektor szkoły, a pomocy udzielają nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych oraz specjaliści wykonujący w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w szczególności psycholodzy, pedagodzy, logopedzi, doradcy zawodowi i terapeuci pedagogiczni.

Czy mogę liczyć na pomoc psychologiczną dla dziecka?

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest organizowana i udzielana we współpracy z rodzicami uczniów oraz może być prowadzona we współpracy z innymi podmiotami, m.in.: poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi szkołami, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

Warunki współpracy szkoły z ww. podmiotami uzgadnia dyrektor szkoły.

Pomocą psychologiczno-pedagogiczną można objąć również rodziców uczniów.

Do jakich organizacji mogę zwrócić się o pomoc?

- **Całodobowa Infolinia dla obywateli Ukrainy** prowadzona przez Urząd do Spraw Cudzoziemców: +48 47 721 75 75
 - Strona informacyjna: www.ua.gov.pl (informacje po PL, UA, ENG i RUS)
 - Organizacje pozarządowe (patrz: następny slajd)
-

Do jakich organizacji mogę zwrócić się o pomoc?

Organizacje pozarządowe:

- Dom Ukraiński/Nasz Wybór - ul. Zamenhofa 1, 00-153 Warszawa, tel.+48 727 805 764
 - Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieul - ul. Krowoderska 11/7, 31-141 Kraków, tel. :+48 693 390 502
 - Centrum Wielokulturowe - ul. Jagiellońska 54 03-469 Warszawa, tel.: +48 22 648 11 11 oraz +48 604 932 969
 - Instytut Praw Migrantów - ul. Ruska 46A/201, 50-079 Wrocław, tel.: +48 510 011 846
-

Do jakich organizacji mogę zwrócić się o pomoc?

- Fundacja Ocalenie - ul. Krucza 6/14a, 00-549 Warszawa,
tel.: +48 22 828 04 50
 - NOMADA Stowarzyszenie na Rzecz Integracji Społeczeństwa Wielokulturowego - ul. Paulińska 4/8, Wrocław 50-247 ,
tel.: +48 791 576 459
 - Stowarzyszenie Interwencji Prawnej - ul. Siedmiogrodzka 5/51, 01-204 Warszawa,
tel.: +48 880 145 372
 - Helsińska Fundacja Praw Człowieka – ul. Wiejska 16, 00-490 Warszawa
-

IV. Obywatel Ukrainy pracujący w Polsce

Przebywam i pracuję legalnie w Polsce. Moja rodzina została na Ukrainie.

Zagadnienia dotyczące zezwolenia na pobyt czasowy

W jaki sposób mogę sprowadzić moją rodzinę do Polski?

Członkowie rodziny cudzoziemca legalnie zatrudnionego i przebywającego w Polsce mogą ubiegać się o **zezwole nie na pobyt czasowy**.

O ten typ zezwolenia mogą ubiegać się tylko:

- małżonek (związek małżeński musi być uznawany przez polskie prawo);
 - małoletnie dziecko (które nie ukończyło 18. roku życia);
 - biologiczne lub przysposobione albo inne dziecko pozostające na utrzymaniu cudzoziemca, nad którym cudzoziemiec sprawuje faktyczną władzę rodzicielską (np. dziecko jego małżonka z poprzedniego związku).
-

Czy osoba sprowadzona przez obywatela Ukrainy może pracować w Polsce?

Czy osoba z rodziny cudzoziemca, która dostała zezwolenie na pobyt czasowy może pracować w Polsce bez dodatkowych dokumentów?

Tak, o ile cudzoziemiec, do którego dołącza, w chwili składania wniosku o zezwolenie na pobyt czasowy przebywa w Polsce:

- na podstawie zezwolenia na pobyt stały,
 - na podstawie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE,
-

Czy osoba sprowadzona przez obywatela Ukrainy może pracować w Polsce?

Tak

- co najmniej **przez okres 2 lat na podstawie kolejnych zezwoleń na pobyt czasowy**, w tym bezpośrednio przed złożeniem wniosku o udzielenie mu zezwolenia na pobyt czasowy dla członka rodziny;
 - na podstawie zezwolenia udzielonego mu na okres pobytu nie krótszy niż 1 rok;
 - na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji.
-

Czy mogę złożyć wniosek o zezwolenie na pobyt czasowy dla rodziny, która przebywa na Ukrainie?

- Gdy osoba z rodziny jest **pełnoletnia**

Tak – ale wyłącznie za ich pisemną zgodą

- Gdy są **małoletni**

Wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy dla osoby małoletniej składają rodzice lub ustanowieni przez sąd opiekunowie albo jeden z rodziców lub jeden z ustanowionych przez sąd opiekunów.

Gdzie złożyć wniosek o wydanie zezwolenia na pobyt czasowy?

Wniosek należy złożyć w urzędzie wojewódzkim właściwym ze względu na miejsce zamieszkania członka rodziny cudzoziemca w Polsce.

Jakie dokumenty są niezbędne do wniosku?

Typowe dokumenty **niezbędne do potwierdzenia danych zawartych we wniosku o wydanie zezwolenia** i okoliczności uzasadniających ubieganie się o udzielenie tego typu zezwolenia:

- kopia paszportu;
 - akty stanu cywilnego potwierdzające stopień pokrewieństwa lub powinowactwa uznawane przez prawo Rzeczypospolitej Polskiej, w miarę możliwości opatrzone Klauzulą Apostille (uzyskiwaną na terytorium Ukrainy);
 - dokument potwierdzający tytuł prawny do zajmowania lokalu mieszkalnego, w którym przebywa lub zamierza przebywać członek rodziny (np. umowa najmu);
-

Jakie dokumenty są niezbędne do wniosku?

- dokumenty potwierdzające posiadanie ubezpieczenia zdrowotnego członka rodziny lub pokrycie przez ubezpieczyciela kosztów leczenia członka rodziny na terytorium RP (np. formularz ZUS ZCNA, polisa ubezpieczeniowa);
 - dokumenty potwierdzające podstawę prawną pobytu w Polsce małżonka lub rodziców członka rodziny ubiegającego się o zezwolenie (np. kopia wizy, karty pobytu);
 - dokumenty potwierdzające posiadanie stabilnego i regularnego źródła dochodu wystarczającego do pokrycia kosztów utrzymania siebie i członków rodziny na utrzymaniu (co najmniej 600 zł netto na osobę w rodzinie), np. umowa o pracę, wyciąg z konta bankowego.
-

Czy mogę sprowadzić innego członka rodziny?

W takim przypadku **możliwe jest uzyskanie zezwolenia na pobyt czasowy**.

Takie zezwolenie nie będzie w początkowym okresie uprawniało członka rodziny do pracy w Polsce. Potrzebne będzie dodatkowo oświadczenie pracodawcy o zamiarze powierzenia pracy.

Inni członkowie rodziny cudzoziemca zatrudnionego w Polsce (**np. rodzice, rodzeństwo, dziadkowie**) lub inne osoby prowadzące z cudzoziemcem życie rodzinne (**np. partner**) też mogą uzyskać zezwolenie na pobyt czasowy.

Czy mogę sprowadzić innego członka rodziny?

Jest to wówczas zezwolenie na pobyt czasowy wydawane **ze względu na tzw. „inne okoliczności”**. Nie uprawnia ono do wykonywania pracy w Polsce bez uzyskania dodatkowego dokumentu legalizującego pracę (np. oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy).

Aby uzyskać tego typu zezwolenie na pobyt czasowy, do wniosku trzeba dołączyć dokumenty potwierdzające prowadzenie życia rodzinnego z cudzoziemcem przebywającym w Polsce.

Czy zezwolenie na pobyt czasowy w Polsce uprawnia do wyjazdu poza granice Polski?

TAK

Zezwolenie na pobyt czasowy uprawnia także do pobytu w innych krajach Strefy Schengen **na okres nie dłuższy niż 90 dni w ciągu 180-dniowego okresu.**

Nie uprawnia jednak do podjęcia pracy w innych krajach Strefy Schengen.

Kiedy najpóźniej muszę złożyć wniosek o zezwolenie na pobyt czasowy?

Wniosek należy złożyć najpóźniej w ostatnim dniu legalnego pobytu w Polsce. Sam **wniosek nie podlega opłacie**

Cudzoziemcowi, który uzyskał zezwolenie na pobyt czasowy na terytorium Polski, wydawana jest **karta pobytu (koszt 50,00 zł)**

Dokument ten wydawany jest z urzędu przez wojewodę, który udzielił cudzoziemcowi zezwolenia

Do czego uprawnia karta pobytu?

Karta pobytu w okresie swojej ważności potwierdza tożsamość cudzoziemca podczas jego pobytu na terytorium RP oraz uprawnia, wraz z dokumentem podróży, do wielokrotnego przekraczania granicy bez konieczności uzyskania wizy.

Gdzie znajdę wniosek o zezwolenie na pobyt czasowy?

Wniosek składany na formularzu - załącznik do Rozporządzenia MSWiA z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wniosku o udzielenie cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy.

V. Polak zatrudniający obywatela Ukrainy

Jestem Polakiem i chciałbym zatrudnić do pracy obywatela Ukrainy

Zagadnienia dotyczące zatrudnienia

Kto może pracować?

Cudzoziemiec (tj. osoba niebędąca obywatelem UE/EOG/Szwajcarii) może legalnie pracować na terytorium RP, jeżeli legitymuje się:

- **zezwoleniem na pracę** oraz
- ważnym **zezwoleniem na pobyt** w Polsce (wizą lub zezwoleniem na pobyt czasowy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej) – **w formie uprawniającej do wykonywania pracy** (nie może to być np. wiza wydana w celu turystycznym), względnie
- **korzysta z licznych prawem przewidzianych wyjątków** od obowiązku uzyskania zezwolenia na pracę i pobyt w Polsce (np. ruch bezwizowy).

Co do zasady, cudzoziemcy podejmujący pracę na terytorium Polski, muszą legitymować się zezwoleniem na pracę i pobyt w Polsce.

Wyłączenia

- status uchodźcy nadany w RP
 - korzystanie z ochrony uzupełniającej w RP
 - zezwolenie na pobyt stały w RP
 - zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE w RP
 - zgoda na pobyt ze względów humanitarnych
 - zgoda na pobyt tolerowany w RP
 - ochrona czasowa w RP/ ważne zaświadczenie o udzielaniu ochrony na terytorium RP
-

Wyłączenia

- przebywanie na terytorium RP na podstawie dokumentu pobytowego wydanego przez inne państwo członkowskie UE i celem pobytu jest wykonywanie pracy w charakterze pracownika kadry kierowniczej, specjalisty lub pracownika odbywającego staż w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa przez okres nieprzekraczający 90 dni w okresie 180 dni i świadczenie pracy na podstawie oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy oraz posiadanie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 144, art. 151 ust. 1 lub 2, art. 158 ust. 2 pkt 1 lub 2, art. 161 ust. 2, art. 176 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 lub 4 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.
-

Wyłączenia

- Karta Polaka;
 - wiza Poland Business Harbour;
 - wiza wydana przez inne państwo obszaru Schengen;
 - dokument pobytowy wydany przez inne państwo obszaru Schengen;
 - zezwolenie na pobyt czasowy i pozostawanie w związku małżeńskim z obywatelem polskim zamieszkałym na terytorium Polski;
 - status członka rodziny, który dołącza do obywateli państw członkowskich bądź z nimi przebywający;
 - ruch bezwizowy;
-

Wyłączenia

- pozostałe przypadki wymienione w rozporządzeniu MPiPS w sprawie przypadków, w których powierzenie wykonywania pracy cudzoziemcowi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest dopuszczalne bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę z dnia 21 kwietnia 2015 r. (tj.. Dz.U. z 2021 r. poz. 2291).
-

Procedura uproszczona

Procedura uproszczona – **powierzenie wykonywania pracy:**

Legalizacja pracy cudzoziemców w trybie uproszczonym, czyli na podstawie oświadczenia wpisanego do ewidencji oświadczeń w powiatowym urzędzie pracy, umożliwia podejmowanie pracy w Polsce przez niektórych cudzoziemców bez konieczności uzyskiwania zezwolenia na pracę.

Może być zastosowana wyłącznie **wobec obywateli Ukrainy, Białorusi, Rosji, Mołdawii, Gruzji lub Armenii**.

Praca wykonywana na podstawie oświadczenia może trwać **do 24 miesięcy** (nowelizacja Ustawy o Cudzoziemcach, która weszła w życie 29.01.2022 r.) bez konieczności uzyskiwania zezwolenia na pracę.

Procedura uproszczona

Świadczenie pracy wyłącznie na podstawie oświadczenia jest legalne, gdy łącznie spełnione są następujące warunki:

- pracodawca złożył w powiatowym urzędzie pracy („PUP”), właściwym ze względu na swoją siedzibę lub miejsce stałego pobytu, pisemne oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi (urzędowy wzór);
- przed rozpoczęciem pracy przez cudzoziemca PUP wpisał to oświadczenie do ewidencji oświadczeń;
- praca jest wykonywana na warunkach określonych w oświadczeniu.

Jak wynika z projektu nowej ustawy regulującej zatrudnienie obywateli Ukrainy w Polsce, droga świadczenia przez nich pracy na podstawie oświadczenia stanie się wiodącą i ma ulec dalszemu uproszczeniu.

Typy zezwoleń na pracę

Zezwolenie A

- Cudzoziemiec będzie wykonywał pracę u polskiego pracodawcy.
- Cudzoziemiec musi otrzymywać wynagrodzenie nie niższe niż płace pracowników lokalnych na porównywalnym stanowisku (niezależnie od sytuacji na rynku pracy).
- Wydawane jest na okres do 3 lat (w praktyce zazwyczaj 1-2 lata).

Zezwolenie B

- Cudzoziemiec będzie wykonywał pracę polegającą na pełnieniu funkcji w zarządzie osoby prawnej wpisanej do rejestru przedsiębiorców przez okres przekraczający łącznie 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy.
-

Typy zezwoleń na pracę

- Wydawane jest na okres do 3 lat.
- Członkowie zarządów przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 25 osób mogą starać się o wydanie zezwolenia na okres do 5 lat.

Zezwolenie C

- Cudzoziemiec będzie wykonywał pracę u pracodawcy zagranicznego na terytorium RP.
 - Cudzoziemiec będzie delegowany do oddziału lub zakładu podmiotu zagranicznego, albo podmiotu powiązanego z tym pracodawcą zagranicznym.
 - Czas delegowania przekracza 30 dni w roku kalendarzowym.
-

Typy zezwoleń na pracę

Zezwolenie D

- Cudzoziemiec będzie wykonywał pracę u pracodawcy zagranicznego na terytorium RP, który nie posiada oddziału, zakładu lub innej formy zorganizowanej działalności w Polsce.
- Cudzoziemiec delegowany będzie w celu realizacji usługi o charakterze tymczasowym i okazjonalnym (usługa eksportowa).

Zezwolenie E

- Cudzoziemiec będzie wykonywał pracę u pracodawcy zagranicznego, delegowanego na terytorium RP, w innym celu, niż wskazany w zezwoleniach typu B-D (zezwolenie „wytrych”).
-

Typy zezwoleń na pracę

- Jest wymagane także, jeśli cudzoziemiec jest delegowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres przekraczający 30 dni w ciągu kolejnych 6 miesięcy.
 - Zezwolenia C-E - uwaga na obowiązek zgłoszenia oddelegowania do Polski do Państwowej Inspekcji Pracy najpóźniej w dniu rozpoczęcia oddelegowania. Online (www.biznes.gov.pl) lub papierowo.
-

Jednolite zezwolenia

Czym jest jednolite zezwolenie?

To łączne zezwolenie na pobyt czasowy i pracę cudzoziemca, który zamierza przebywać na terytorium Polski i **wykonywać pracę powyżej 3 miesięcy**.

Jakie wymagania muszą zostać spełnione by móc ubiegać się o jednolite zezwolenie?

Cudzoziemiec musi otrzymywać wynagrodzenie nie niższe niż minimalne (3010 PLN brutto) niezależnie od wymiaru czasu pracy i rodzaju stosunku prawnego stanowiącego podstawę wykonywania pracy przez cudzoziemca (obowiązek pracodawcy). Cudzoziemiec musi posiadać ubezpieczenie zdrowotne: publiczne (NFZ) lub prywatne (polisa ubezpieczeniowa), na pokrycie kosztów ewentualnego leczenia w Polsce.

Jednolite zezwolenia

Uwaga: Nowelizacja ustawy o cudzoziemcach zniósła wymóg wykazywania źródła stabilnego i regularnego źródła dochodu oraz zapewnionego miejsca zamieszkania (efekt - potencjalne skrócenie trwania procedur).

Kiedy decyzja będzie pozytywna?

Gdy wynagrodzenie cudzoziemca **nie będzie niższe niż wynagrodzenie porównywalnych pracowników** (tj. wykonujących pracę porównywalnego rodzaju lub na porównywalnym stanowisku, w tym samym wymiarze czasu pracy), a cudzoziemiec będzie otrzymywał co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę.

Gdy wynik testu rynku pracy będzie pozytywny dla cudzoziemca, tj. nie ma alternatywy w postaci możliwości zatrudnienia Polaka.

Jednolite zezwolenia

- Jeżeli cudzoziemiec złoży wniosek o udzielenie jednolitego zezwolenia i wniosek ten nie będzie zawierał braków formalnych (lub braki formalne zostaną uzupełnione w terminie), wojewoda zamieści w dokumencie podróży cudzoziemca odcisk stempla, który potwierdza złożenie wniosku i legalizuje pobyt cudzoziemca do dnia wydania decyzji.

Uwaga: Fakt złożenia wniosku **nie uprawnia cudzoziemca do podróżowania po terytorium innych państw obszaru Schengen**. Cudzoziemiec może wyjechać do kraju pochodzenia, jeżeli jednak pochodzi z państwa objętego obowiązkiem wizowym, aby powrócić do Polski, powinien uzyskać wizę.

Jednolite zezwolenia

- Czas oczekiwania na decyzję: w zależności od urzędu wojewódzkiego rozpatrującego wniosek, **procedura trwa średnio od 2 do 6-7 miesięcy**. Jednak w niektórych przypadkach może potrwać nawet rok.
 - Koszt: opłata od wniosku o wydanie zezwolenia wynosi **440 PLN (+50 PLN za kartę pobytu)**.
-

Kto nie może ubiegać się o jednolite zezwolenie?

- Pracownicy delegowani przez pracodawcę zagranicznego
 - Cudzoziemcy prowadzący działalność gospodarczą w Polsce
 - Pracownicy sezonowi
 - Turyści
 - Cudzoziemcy zajmujący się wymianą handlową lub inwestycjami, korzystający z ułatwień dotyczących wjazdu i czasowego pobytu
-

Niebieska Karta UE

Dla kogo jest Niebieska Karta UE?

- Niebieska Karta UE przeznaczona jest dla osób, którzy składają wniosek o udzielenie **zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji**.
 - Wysokie kwalifikacje oznaczają: **ukończenie studiów wyższych albo posiadanie co najmniej 5-letniego doświadczenia zawodowego** na poziomie porównywalnym z poziomem kwalifikacji uzyskanych w wyniku ukończenia studiów wyższych, które są niezbędne do wykonywania danej pracy.
 - Wynagrodzenie otrzymywane **nie może być niższe niż 150% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej** w roku poprzedzającym zawarcie umowy (tj. obecnie niecałe 8500 zł brutto).
-

Niebieska Karta UE

Jakie są korzyści z uzyskania Niebieskiej Karty UE?

- Możliwość zmiany zezwolenia oraz elastyczność na rynku pracy (do 2 lat: rodzaj umowy lub wymiar etatu; po 2 latach: zmiana pracodawcy lub stanowiska pracy nie wymagają nowego zezwolenia, a jedynie zawiadomienia urzędu);
 - możliwość łatwiejszego „łączenia z rodziną”;
 - mobilność w obrębie Unii Europejskiej (akumulacja pobytów w różnych krajach celu ubiegania się o rezydencję długoterminową).
-

Poland Business Harbour.

Czym jest program Poland Business Harbour?

Program Poland Business Harbour to kompleksowy pakiet, ułatwiający freelancerom i pracownikom, start-ułom, MŚP jak i dużym firmom relokację na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Dla kogo jest ten program?

- Program Poland Business Harbour przeznaczony jest dla obywateli Białorusi, Armenii, Gruzji, Mołdawii, Rosji i Ukrainy;
 - Obywatele tych państw, w ramach programu Poland Business Harbour podlegają uproszczonej procedurze wizowej.
-

Poland Business Harbour

Jak uzyskać kwalifikację do programu?

Na etapie składania wniosku koniecznym jest udokumentowanie celu otrzymania wizy:

- Freelancerzy/pracownicy: wykształcenie techniczne lub co najmniej roczne doświadczenie w branży IT oraz dowód zainteresowania ze strony jednej z partnerskich firm programu.
 - Start-upy: zakwalifikowanie do programu Poland Prize.
 - Większe podmioty: dokument potwierdzający zakwalifikowanie do programu przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu.
 - Wniosek o wizę składa się bezpośrednio w konsulacie lub w jednym z centrów wizowych (za opłatą 11 EUR) albo drogą pocztową. Wnioski te są rozpatrywane priorytetowo.
-

Źródła

1. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 2003 nr 128 poz. 1176).
 2. Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz.U. 2013 poz. 1650).
 3. Zasady pobytu i pracy cudzoziemców w PL, SZiP.
 4. Informacje prawne dla obywateli i obywaterek Ukrainy poszukujących możliwości wjazdu i pobytu w Polsce (Krajowa Izba Radców Prawnych + Helsińska Fundacja Praw Człowieka).
 5. Przekraczanie granicy i łączenie rodzin (obywatele Ukrainy) z dnia 28 lutego 2022 r., Wardyński i Wspólnicy.
 6. Jak legalnie zatrudnić obcokrajowca spoza UE? – obowiązki pracodawcy i cudzoziemca, V Polski Kongres Pracy, r.pr. Krystian Stanasiuk, LL.M., Taylor Wessing.
-

SZiP

ŚLĄZAK,
ZAPIÓR
I PARTNERZY

www.kancelaria-szip.pl

Ślązak, Zapiór i Partnerzy
Kancelaria Adwokatów
i Radców Prawnych sp. p.
ul. Modelarska 25, 40-142 Katowice
tel. 32 783 88 00
kontakt@kancelaria-szip.pl